

ИНД - 174

Иргэний Нисэхийн Дүрэм

**Нисэхийн цаг уурын үйлчилгээний байгууллагын
гэрчилгээжүүлэлт**

Иргэний нисэхийн ерөнхий газар

ДҮРМИЙН ТАЙЛБАР

ИНД-174 нь дараах зохицуулалтын шаардлагыг тогтооно:

- иргэний нисэхэд цаг уурын үйлчилгээ үзүүлэх байгууллагын гэрчилгээжүүлэлтийн болон үйл ажиллагааны;
- нисэхийн цаг агаарын үндсэн мэдээгээр хангах нөхцөлийн.

Энэ Дүрэм нь Иргэний нисэхийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний баталсан ИНД-174-ийн цахим хувилбар бөгөөд зөвхөн ишлэл хийх зорилгоор хэрэглэнэ. Хүчин төгөлдөр ИНД-174, түүний нэмэлт, өөрчлөлтийн хуулбарыг ИНЕГ-аас, эсхүл www.mcaa.gov.mn веб сайтаас татаж авах боломжтой.

Мэдээлэл

Гишүүн улсуудын иргэний нисэхийн Дүрмийг сайжруулах замаар иргэний нисэхийн салбарт нэгдсэн нэг Дүрмийн зохицуулалтад шилжих Олон улсын иргэний нисэхийн байгууллагын 1992 оны 29-р чуулганы А29-3 тогтоолыг хэрэгжүүлэх зорилгоор, Монгол Улс болон Шинэ Зеланд улсын ИНЕГ-ын хооронд 1999 оны 5 сарын 6-нд байгуулсан “Техникийн Хамтын Ажиллагааны Санамж Бичиг”-ийг үндэслэн Монгол Улсын Иргэний нисэхийн дүрмийг боловсруулсан.

Өөрчлөлтийн дугаар	Хүчин төгөлдөр болсон огноо
Анхны боловсруулалт	2001 оны 12 сарын 29
Нэмэлт, өөрчлөлт 1	2005 оны 09 сарын 14
Нэмэлт, өөрчлөлт 2	2010 оны 05 сарын 07
Нэмэлт, өөрчлөлт 3 (Шинэчлэлт)	2019 оны ... сарын ...

Тэмдэглэл: ИНД-174-ийн шинэчлэлтийг монгол, англи хэл дээр, NZ Part 174-ийн 2017 оны 03 сарын 10-ны А.5-д үндэслэн боловсруулсан болно.

Гарчиг

А Бүлэг - Ерөнхий зүйл	1
174.1. Хамрах хүрээ.....	1
174.3. Нэр томъёо ба товчлол.....	1
174.5. Гэрчилгээний шаардлага.....	1
174.6. Цаг агаарын үндсэн мэдээ.....	1
174.7. Гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргах.....	1
174.11. Гэрчилгээ олгох.....	2
174.11. Гэрчилгээ эзэмшигчийн эрх.....	2
174.13. Гэрчилгээний хугацаа.....	2
174.15. Гэрчилгээ сунгах.....	2
В Бүлэг - Гэрчилгээжүүлэлтийн шаардлага	3
174.51. Ажилтанд тавих шаардлага.....	3
174.53. Ажлын талбайд тавих шаардлага.....	4
174.55. Холбооны системийн шаардлага.....	4
174.57. Цаг уурын мэдээлэл цуглуулахад тавих шаардлага.....	4
174.59. Цаг уурын мэдээлэл боловсруулан гаргахад тавих шаардлага.....	5
174.61. Байгууламжийн шаардлага.....	5
174.63. Баримт бичиг.....	6
174.65. Бататгах, хугацаат үзлэг, тест болон тохируулга хийх.....	6
174.67. Цаг уурын мэдээлэл гаргах.....	7
174.69. Цаг уурын алба болон байгууламжийн төлөв байдлыг мэдэгдэх.....	7
174.71. Осол, эсхүл зөрчлийн дараа цаг уурын мэдээллийг шалгах.....	8
174.73. Доголдолтой болон алдаатай мэдээлэл.....	8
174.75. Бүртгэл.....	9
174.77. Аюулгүй байдлын удирдлага.....	10
174.79. НЦУУ-ний байгууллагын Ерөнхий заавар.....	10
С Бүлэг - Үйл ажиллагааны шаардлага	12
174.101. Байнгын хэрэгжилт.....	12
174.103. Үйл ажиллагааны заавар.....	12
174.105. Хүчингүй.....	12
174.107. Гэрчилгээ эзэмшигчид тавих хязгаарлалт.....	13
174.109. Гэрчилгээ эзэмшигч байгууллагын өөрчлөлт.....	13
Д Бүлэг - Шилжилтийн зохицуулалт	15
174.151. НЦУУ-ний байгууллагын гэрчилгээ эзэмшигчийн шилжилт.....	15
174.153. НЦУУ-ний байгууллагын гэрчилгээ эзэмшигчийн шилжилтийн дотоод чанар баталгаажуулалт.....	16

Нисэхийн цаг уурын үйлчилгээний байгууллагын гэрчилгээжүүлэлт

А Бүлэг - Ерөнхий зүйл

174.1. Хамрах хүрээ

Энэ Дүрэм нь дараах зохицуулалтын шаардлагыг тогтооно:

- (1) нисэхэд цаг уурын үйлчилгээ үзүүлэх байгууллагын гэрчилгээжүүлэлтийн болон үйл ажиллагааны;
- (2) нисэхийн цаг агаарын үндсэн мэдээгээр хангах нөхцөлийн.

174.3. Нэр томьёо ба товчлол

Энэ Дүрэмтэй холбоотой нэр томьёо болон товчлол нь ИНД-ийн нэр томьёоны тайлбарт багтсан.

174.5. Гэрчилгээний шаардлага

(а) Энэ Дүрмийн дагуу олгосон нисэхийн цаг уурын үйлчилгээний байгууллагын (цаашид “НЦУУ-ний байгууллага” гэх) гэрчилгээний эрхийн хүрээ болон нөхцөлд зааснаас бусад тохиолдолд аливаа этгээд цаг уурын үйлчилгээ үзүүлэхгүй.

(б) Дарга Монгол Улсын агаарын навигацийн системтэй харилцан ажиллах зорилгоор, цаг уурын албаны сүлжээгээр хангагдсан, цаг уурын нэг үйлчилгээнээс эхлэн хэд хэдэн үйлчилгээ үзүүлэх чадвартай байгууллагыг цаг уурын үйлчилгээ үзүүлэхийг зөвшөөрч, гэрчилгээ олгож болно.

174.6. Цаг агаарын үндсэн мэдээ

Цаг агаарын үндсэн мэдээгээр хангадаг этгээд нь дараах шаардлагыг хангасан байна:

- (1) хийж байгаа ажиглалтад тохиромжтой төхөөрөмжийг ашиглах;
- (2) тухайн төхөөрөмжийг шалгах тогтолцоог хэрэгжүүлэх;
- (3) үнэн зөв цаг агаарын үндсэн мэдээгээр хангах сургалтад хамрагдсан байх.

174.7. Гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргах

НЦУУ-ний байгууллагын гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь САА 24174/01 маягыг бөглөж, дараах баримтын хамт Даргад хүргүүлнэ:

- (1) 174.79-д шаардсан Ерөнхий заавар;
- (2) зохих төлбөрийн баримт.

174.11. Гэрчилгээ олгох

Хэрэв Дарга дараах шаардлагыг хангасан гэж үзвэл, хүсэлт гаргагч нь НЦУУ-ний байгууллагын гэрчилгээ эзэмших эрхтэй:

- (1) хүсэлт гаргагч нь В Бүлгийн шаардлага хангасан байх;
- (2) хүсэлт гаргагч болон 174.51(а)(1) болон (2)-ын дагуу шаардсан удирдах ажилтан, эсхүл ажилтнууд нь тохирох зөв хүн байх;
- (3) гэрчилгээ олгосноор нисэхийн аюулгүй байдлын ашиг сонирхолд харшлахгүй байх.

174.11. Гэрчилгээ эзэмшигчийн эрх

(а) НЦУУ-ний байгууллагын гэрчилгээнд тухайн гэрчилгээ эзэмшигчийн үйл ажиллагаа эрхлэх эрх олгогдсон байгууламжийн төрлийг заана.

(б) Энэ Дүрмийн 174.107-г харгалзан, НЦУУ-ний байгууллагын гэрчилгээ эзэмшигч нь цаг уурын үйлчилгээ, цаг уурын үйлчилгээнд ашигладаг цаг уурын мэдээлэл бүрийг болон цаг уурын үйлчилгээнд хамрагдах газар нутаг, агаарын зайг гэрчилгээ эзэмшигчийн Ерөнхий зааварт заасан бол тухайн эзэмшигчийн гэрчилгээнд заасан цаг уурын үйлчилгээг үзүүлж болно.

174.13. Гэрчилгээний хугацаа

(а) НЦУУ-ний байгууллагын гэрчилгээг 5 жил хүртэл хугацаагаар олгож, эсхүл сунгаж болно.

(б) НЦУУ-ний байгууллагын гэрчилгээ нь түүний хугацаа дууссан, түдгэлзүүлсэн, эсхүл хүчингүй болгосноос бусад тохиолдолд хүчинтэй хэвээр байна.

(с) НЦУУ-ний байгууллагын гэрчилгээ эзэмшигч нь гэрчилгээний хугацаа дууссан, эсхүл хүчингүй болсон бол Даргад нэн даруй хураалгана.

(д) Гэрчилгээг түдгэлзүүлсэн бол НЦУУ-ний байгууллагын гэрчилгээ эзэмшигч нь зохих баталгаажуулсан бичилт хийлгэхээр гэрчилгээг Даргад нэн даруй хүргүүлнэ.

174.15. Гэрчилгээ сунгах

(а) НЦУУ-ний байгууллагын гэрчилгээ сунгуулах хүсэлтийг САА 24174/01 маягтын дагуу гаргана.

(б) Сунгуулах хүсэлтийг гэрчилгээнд заасан хугацаанаас өмнө, эсхүл хэрэв сунгах хугацааг заагаагүй бол гэрчилгээний хугацаа дуусахаас 30-аас доошгүй хоногийн өмнө Даргад хүргүүлнэ.

В Бүлэг - Гэрчилгээжүүлэлтийн шаардлага

174.51. Ажилтанд тавих шаардлага

(а) НЦУУ-ний байгууллагын гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь дараах ажилтныг үндсэн ажилтнаар, эсхүл гэрээгээр ажиллуулах үүрэгтэй:

- (1) Ерөнхий заавартаа заасан цаг уурын үйлчилгээ бүрийг санхүүжүүлэх ба энэ Дүрэмд заасан шаардлага болон стандартын дагуу гүйцэтгэж чадахаа хүсэлт гаргагчийн байгууллагын хүрээнд бататгах эрхтэй Гүйцэтгэх захирлаар тодорхойлогдсон удирдах ажилтан;
- (2) гүйцэтгэх захирлын болон дараах үүрэг хариуцлага хүлээсэн удирдах ажилтан, эсхүл ажилтнууд:
 - (i) хүсэлт гаргагчийн байгууллага нь Ерөнхий заавраа дагаж мөрдөж байгааг бататгах;
 - (ii) 174.77-гийн дагуу шаардсан аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцоо;
- (3) цаг уурын алба болон байгууламжийг төлөвлөх, ажиллуулах, хянах, үзлэг хийх, гэрчилгээжүүлэх болон хүсэлт гаргагчийн Ерөнхий зааварт заасан цаг уурын үйлчилгээг үзүүлэх хангалттай тооны ажилтан.

(аа) Энэ зүйлийн (а)(2)(ii)-т шаардсан удирдах ажилтан нь гэрчилгээ эзэмшигчийн үйл ажиллагаа болон аюулгүй байдлын тогтолцооны удирдлагатай холбоотой ур чадвар, туршлагаа харуулсан байх үүрэгтэй.

(b) Хүсэлт гаргагч нь дараах үүрэгтэй:

- (1) дараах ажиллагааг гүйцэтгэх хүсэлт гаргагчийн эрх бүхий ажилтанд ур чадварын үнэлгээ хийх журмыг тогтоох:
 - (i) хүсэлт гаргагчийн Ерөнхий зааварт заасан байгууламжийг үйл ажиллагаанд оруулах;
 - (ii) цаг уурын мэдээллийг боловсруулах болон түгээхэд хяналт тавих;
- (2) эрх бүхий ажилтны ур чадварыг хадгалах журмыг тогтоох;
- (3) эрх бүхий ажилтанд, түүний зөвшөөрлийн хүрээг тодорхойлсон нотлох баримтыг бичгээр олгох.

174.53. Ажлын талбайд тавих шаардлага

НЦУУ-ний байгууллагын гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь дараах шаардлагыг бататгах журмыг тогтоосон байна:

- (1) Ерөнхий зааварт заасан цаг уурын алба болон байгууламж бүрийг:
 - (i) хууль бус, эсхүл санаандгүй нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэхээр зохион байгуулагдсан ба аюулгүйн хамгаалалтын арга хэмжээний дагуу байрлуулж, бүтээсэн байх;
 - (ii) үйлчилгээний тасралтгүй байдлыг бататгах зорилгоор тохирох цахилгаан хангамж болон хэрэгслээр хангасан байх;
- (2) Ерөнхий зааварт заасан цаг агаарыг зайнаас тандан мэдрэх байгууламж бүрийг, тухайн байгууламж нь орон нутгийн цаг уурын нөхцөлийг үнэн зөв харуулдаг байхыг бататгах техникийн шаардлага хангасан байршилд суурилуулсан ба засвар үйлчилгээ хийсэн байх.

174.55. Холбооны системийн шаардлага

(a) НЦУУ-ний байгууллагын гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь Ерөнхий зааварт заасан цаг уурын алба болон байгууламж бүрийг төлөвлөсөн цаг уурын мэдээллээр хангаж чадахыг бататгах холбооны систем болон журмыг тогтоосон байна.

(b) Холбооны систем болон журам нь дамжуулж байгаа цаг уурын мэдээллийн хэмжээ болон шинж чанараас үл хамааран тухайн цаг уурын мэдээллийг хүргэх саатлын улмаас мэдээлэл хуучирч хүчингүй болдоггүй байхаар зохицуулах чадвартай байх ёстой.

174.57. Цаг уурын мэдээлэл цуглуулахад тавих шаардлага

(a) НЦУУ-ний байгууллагын гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь үзүүлж байгаа цаг уурын үйлчилгээнд тохирох цаг уурын оролтын мэдээллийг олж авах журмыг тогтоосон байна.

(b) Тухайн журам нь дараах шаардлагыг бататгасан байна:

- (1) хүсэлт гаргагчийн Ерөнхий зааварт заасан урьдчилсан мэдээний үйлчилгээ үзүүлдэг цаг уурын алба болон байгууламж нь тухайн хүсэлт гаргагчийн хариуцсан урьдчилсан мэдээний бүсэд олон жилийн дундаж, бодит ажиглалтын болон бусад цаг уурын мэдээллийг байнга ашиглах боломжтой байх;
- (2) хүсэлт гаргагчийн Ерөнхий зааварт заасан цаг уурын зааварчилгаа өгөх үйлчилгээг биечлэн, эсхүл дүрслэн харуулах бусад хэрэгсэл ашиглан үзүүлдэг цаг уурын алба болон байгууламж нь тухайн зааварчилгааг өгөхөд тохирох дэлгэц болон зааварчилгааны эх үүсвэрийг ашиглах боломжтой байх;
- (3) хүсэлт гаргагчийн Ерөнхий зааварт заасан цаг уурын мэдээний үйлчилгээ үзүүлдэг цаг уурын алба болон байгууламж нь тохирсон, үнэн зөв, цаг хугацаанд нь цаг уурын мэдээгээр хангахад шаардлагатай ажиглалтын системтэй байх;

- (4) хүсэлт гаргагчийн Ерөнхий зааварт заасан цаг уурын ажиглалтын үйлчилгээ үзүүлдэг цаг уурын алба нь тохирсон, үнэн зөв, цаг хугацаанд нь цаг уурын ажиглалтын үйлчилгээгээр хангахад шаардлагатай цаг уурын мэдээлэлтэй байх;
- (5) хүсэлт гаргагчийн Ерөнхий зааварт заасан уур амьсгалын мэдээний үйлчилгээ үзүүлдэг цаг уурын алба болон байгууламж нь уур амьсгалын мэдээ бэлтгэхэд шаардлагатай цаг уурын мэдээлэлтэй байх.

174.59. Цаг уурын мэдээлэл боловсруулан гаргахад тавих шаардлага

(a) НЦУУ-ний байгууллагын гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь дараах шаардлагыг хангасан байна:

- (1) Ерөнхий зааварт заасан цаг уурын үйлчилгээ бүрээр хангадаг боловсруулан гаргадаг цаг уурын мэдээллийг ангилах;
- (2) боловсруулан гаргадаг цаг уурын мэдээллийн стандарт болон форматыг тогтоох.

(b) Хүсэлт гаргагч нь Ерөнхий зааварт заасан цаг уурын алба болон байгууламжаас гаргасан цаг уурын мэдээлэл нь энэ зүйлийн (a)(2)-ын дагуу тогтоосон стандарт болон форматад нийцэж байгааг бататгах журмыг тогтоосон байна.

174.61. Байгууламжийн шаардлага

НЦУУ-ний байгууллагын гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь цаг уурын мэдээллийг олж авах, эмхэтгэх, тооцоолох, ашиглах эсхүл түгээхэд хэрэглэдэг цахим өгөгдлийг боловсруулдаг бүх байгууламж нь цаг уурын болон холбогдох мэдээллийн таарц, нарийвчлал болон тухайн цагт тохирсон болохыг бататгах шинж чанар, бүтэц болон хүчин чадалтай болохыг бататгах журмыг тогтоосон байна.

174.63. Баримт бичиг

(а) НЦУУ-ний байгууллагын гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь Ерөнхий зааварт заасан цаг уурын үйлчилгээг үзүүлэхэд шаардлагатай цаг уурын албаны журам, байгууламжийн заавар, техникийн стандарт болон зөвлөмж, үйл ажиллагааны заавар, бусад баримт бичгийн хувийг хадгална.

(b) Хүсэлт гаргагч нь энэ зүйлийн (а)-д шаардсан баримт бичгийг хянах журмыг тогтоосон байна. Энэ журам нь дараах шаардлагыг бататгасан байна:

- (1) тухайн баримт бичгийг гаргахаас өмнө зохих ажилтан хянаж, зөвшөөрдөг байх;
- (2) холбогдох баримт бичгийн хүчинтэй хувийг Ерөнхий зааварт заасан цаг уурын үйлчилгээг үзүүлэхэд шаардлагатай бүх баримт бичгийг авч ашиглах боломжтой байрлалд ажилтан ашиглах боломжтой байлгах;
- (3) хүчингүй болсон баримт бичгийг олгох цэгээс, эсхүл ашиглаж байгаа бүх цэгээс нэн даруй хураадаг байх;
- (4) тухайн баримт бичгийн өөрчлөлтийг холбогдох ажилтан хянаж, зөвшөөрдөг байх;
- (5) хугацаа дууссан баримт бичиг ашиглагдаагүй болохыг бататгах зорилгоор, баримт бичгийн зүйл бүрийн хүчинтэй хувилбар нь танигддаг байх.

174.65. Бататгах, хугацаат үзлэг, тест болон тохируулга хийх

(а) НЦУУ-ний байгууллагын гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь дараах журмыг тогтоосон байна:

- (1) хүсэлт гаргагчийн хүлээж авсан болон түгээж байгаа цаг уурын мэдээллийг байнга бататгадаг байх;
- (2) хүсэлт гаргагчийн Ерөнхий зааварт заасан цаг уурын алба бүрд хугацаат үзлэг хийдэг байх;
- (3) хүсэлт гаргагчийн Ерөнхий зааварт заасан байгууламж бүрд хугацаат үзлэг, тест болон тохируулга хийдэг байх.

(b) Журам нь дараах шаардлагыг бататгасан байна:

- (1) цаг уурын мэдээллийг байнга бататгахад шаардлагатай систем нь тухайн цаг уурын мэдээллийг бататгахад шаардлагатай хүчин чадал болон цогц байдалтай байх;
- (2) таарч тохирсон үзлэгийн төхөөрөмж болон систем нь цаг уурын албаны үзлэг хийх ажилтан ашиглахад бэлэн байдаг байх;
- (3) таарч тохирсон үзлэгийн, хэмжилтийн болон тестийн төхөөрөмж, систем нь байгууламжийн үзлэг, тест болон тохируулга хийх ажилтан авч ашиглахад бэлэн байдаг байх;
- (4) үзлэгийн, хэмжилтийн болон тестийн төхөөрөмж, систем нь тухайн хийж байгаа үзлэг, хэмжилт болон тестэд шаардлагатай нарийвчлал ба чадвартай байх;

- (5) иж бүрдэлд орсон, эсхүл нэмж суурилуулсан хүрээлэн буй орчны тандах мэдрэгч нь аль болох боломжит байдлаар найдвартай, нарийвчлалтай ба төлөөлөхүйц цаг уурын мэдээллийг өгдөг байхаар бүх цаг уурын тандах мэдрэгчтэй байгууламжид тохируулга хийж, ажлын горимд оруулсан байх.

174.67. Цаг уурын мэдээлэл гаргах

(a) НЦУУ-ний байгууллагын гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь дараах журмыг тогтоосон байна:

- (1) Ерөнхий заавартаа заасан цаг уурын алба бүрээс цаг уурын мэдээлэл гаргах;
- (2) Ерөнхий зааварт заасан байгууламжийг үйл ажиллагаанд оруулах;

(b) Тухайн журам нь үйл ажиллагааг хянах, цаг уурын мэдээллийг гаргах эрх бүхий этгээд болон цаг уурын байгууламжийг үйл ажиллагаанд оруулах эрх бүхий этгээдийг 174.51(b)-д шаардсан журмын дагуу ур чадвартай болохыг үнэлгээ хийж бататгадаг байна.

174.69. Цаг уурын алба болон байгууламжийн төлөв байдлыг мэдэгдэх

(a) НЦУУ-ний байгууллагын гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь холбогдох үйл ажиллагааны мэдээлэл болон хүсэлт гаргагчийн Ерөнхий зааварт заасан цаг уурын алба, эсхүл байгууламжийн үйл ажиллагааны төлөв байдлын өөрчлөлтийн талаар түүний цаг уурын үйлчилгээг хэрэглэгчдэд мэдээлэх журмыг тогтоох үүрэгтэй.

(b) Хүсэлт гаргагч нь энэ зүйлийн (a)-ийн дагуу тогтоосон журамд дараах шаардлага багтсан болохыг бататгах үүрэгтэй:

- (1) Монгол Улсын агаарын навигацийн систем, эсхүл НХҮ-г дэмждэг хүсэлт гаргагчийн цаг уурын үйлчилгээ бүрийн үйл ажиллагааны мэдээллийг Монгол Улсын AIP-д хэвлэн нийтлүүлэх зорилгоор НМҮ-ний байгууллагад хүргүүлдэг байх;
- (2) хэрэв тухайн өөрчлөлт нь агаарын навигацийн аюулгүй байдалд нөлөөлж болох бол, цаг уурын алба, эсхүл байгууламжийн үйл ажиллагааны төлөв байдалд орсон өөрчлөлтийг тухайн цаг уурын алба, эсхүл байгууламжийн хэрэглэгчдэд цаг алдалгүй мэдэгддэг байх. Монгол Улсын AIP-д хэвлэн нийтэлсэн цаг уурын алба болон байгууламжийн хувьд, тэдгээрийн үйл ажиллагааны төлөв байдлын өөрчлөлтийн мэдээллийг NOTAM-аар гаргахаар НМҮ-ний байгууллагад заавал хүргүүлдэг байх.

174.71. Осол, эсхүл зөрчлийн дараа цаг уурын мэдээллийг шалгах

(a) НЦУУ-ний байгууллагын гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь осол, эсхүл зөрчилд өртсөн агаарын хөлөг, эсхүл НХҮ-нд ашигласан байж болох өөрийн түгээсэн цаг уурын мэдээллийн таарц, нарийвчлал болон тухайн цагт тохирсон болохыг шалгах журмыг тогтоосон байна.

(b) Тухайн журам нь дараах шаардлагыг бататгасан байна:

- (1) осол, эсхүл зөрчлийг хүсэлт гаргагчийн байгууллагад мэдэгдсэний дараа тухайн шалгалтыг нэн даруй гүйцэтгэх;
- (2) цаг уурын мэдээллийн хувийг дараагийн шинжлэн шалгах ажиллагаанд ашиглахад боломжтой байлгах зорилгоор аюулгүй газар хадгалах.

174.73. Доголдолтой болон алдаатай мэдээлэл

НЦУУ-ний байгууллагын гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь дараах журмыг тогтоосон байна:

- (1) алдаатай цаг уурын мэдээллийн тайланг таних, бүртгэх, мэдэгдэх, шинжлэн шалгах болон залруулах;
- (2) алдаатай цаг уурын мэдээллээр хангахад хүргэж болох, Ерөнхий зааварт заасан байгууламжийн болон цаг уурын үйлчилгээнд илэрсэн доголдлыг таних, бүртгэх, мэдээлэх, шинжлэн шалгах болон залруулах;
- (3) алдаатай цаг уурын мэдээллийг хүлээн авсан бүх хэрэглэгчдэд цаг алдалгүй мэдэгдэх;
- (4) 72 цагийн дотор засаж залруулж чадахгүй доголдлыг 12 цагийн дотор Даргад мэдэгдэх;
- (5) Дарга шаардсан тохиолдолд, тухайн доголдлын төлөв байдлын үргэлжлэлийг тайлагнах.

174.75. Бүртгэл

(а) НЦУУ-ний байгууллагын гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь Ерөнхий зааварт заасан цаг уурын үйлчилгээгээр хангахад шаардлагатай бүртгэлийг ангилах, цуглуулах, индексжүүлэх, хадгалах, арчлах болон устгахтай холбоотой журмыг тогтооно.

(b) Энэ журам нь дараах шаардлагыг бататгах ёстой:

- (1) 174.57-д шаардсан журмын дагуу цуглуулсан цаг уурын оролтын мэдээллийн бүртгэлтэй байх;
- (2) 174.59-ийн дагуу тогтоосон, бүх боловсруулан гаргадаг цаг уурын мэдээллийн бүртгэлтэй байх;
- (3) энэ зүйлийн (b)(1) болон (2)-т заасан бүртгэлийг 60-аас доошгүй хоног, эсхүл Даргын шаардаж болох хугацаагаар хадгалдаг байх;
- (4) цаг уурын алба болон байгууламж бүрийн гүйцэтгэлийг баримтжуулах болон түүний техник үйлчилгээ, үйлчилгээ болон бүтээгдэхүүний чанар, хугацаат үзлэг болон эдгээр ажиллагаа тус бүрийг хариуцсан ажилтны түүхийг эргэн тогтоох боломжоор хангах зорилгоор хүсэлт гаргагчийн Ерөнхий зааварт заасан цаг уурын алба болон байгууламж бүрд бүртгэлтэй байх.
- (5) 174.65-д шаардсан журмын дагуу бататгах, үзлэг шалгалт, тест болон тохируулга хийхэд ашигладаг төхөөрөмж болон системийн бүртгэлтэй байх. Бүртгэл нь тухайн төхөөрөмж болон системийн байрлал, техник үйлчилгээ болон тохируулгын шалгалтын түүхийг эргэн тогтоох боломжоор хангах ёстой;
- (6) 174.73-т шаардсан журмын дагуу мэдээлсэн алдаатай цаг уурын мэдээлэл болон илрүүлсэн доголдол бүрийн бүртгэлтэй байх. Бүртгэл нь алдаатай цаг уурын мэдээлэл, эсхүл доголдол болон шинжлэн шалгах шалгах ажиллагааны үед илрүүлсэн дутагдлын шинж чанар болон залруулах арга хэмжээг эргэн шалгах талаар дэлгэрэнгүй заасан байх ёстой;
- (7) [хүчингүй]
- (8) хүсэлт гаргагчийн цаг уурын мэдээллийг боловсруулах болон түгээхэд хяналт тавих болон байгууламжийг үйл ажиллагаанд оруулах эрх бүхий этгээдийн бүртгэлтэй байх. Бүртгэл нь тэдгээрийн ажлын туршлага, мэргэшил, сургалт, олгосон эрхийн мэдээллийг багтаах ёстой;
- (9) бүх бүртгэл нь гаргацтай бөгөөд байнгын, арилдаггүй байх;
- (10) энэ зүйлийн (b)(1) болон (2)-т шаардсанаас бусад бүх бүртгэлийг 1-ээс доошгүй жил, эсхүл цаг уурын үйлчилгээний гүйцэтгэлийн түүхийг үүсгэх зорилгоор Дарга шаардаж болох хугацаагаар хадгалдаг байх.

174.77. Аюулгүй байдлын удирдлага

НЦУУ-ний байгууллагын гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь ИНД-100.3-ын дагуу аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцоог бүрдүүлэх, хэрэгжүүлэх болон үйл ажиллагаандаа мөрдөх үүрэгтэй.

174.79. НЦУУ-ний байгууллагын Ерөнхий заавар

(а) НЦУУ-ний байгууллагын гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь дараах журмыг багтаасан Ерөнхий зааврыг Даргад хүргүүлэх үүрэгтэй:

- (1) Ерөнхий заавар болон түүнд багтсан бусад журамд дараах шаардлагыг багтаасан болохыг бататган, хүсэлт гаргагчийн байгууллагын нэрийн өмнөөс Гүйцэтгэх захирал гарын үсэг зурсан мэдэгдэл:
 - (i) тухайн байгууллагыг тодорхойлох ба энэ Дүрмийн байнгын хэрэгжилтийг бататгах хэлбэр болон аргыг харуулсан байх;
 - (ii) байнга түүнийг дагаж мөрддөг байх;
- (1A) 174.77-д шаардсан аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцооны хувьд:
 - (i) ИНД-100.3(b)-д шаардсан бүх баримт бичиг;
 - (ii) НЦУУ-ний байгууллагын гэрчилгээ бусад хүсэлт гаргагчийн хувьд, аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцоог хэрхэн хэрэгжүүлэхийг дүрслэн харуулсан хэрэгжүүлэлтийн төлөвлөгөө;
- (2) 174.51(a)(1) болон (2)-т шаардсан удирдах ажилтан, эсхүл ажилтнуудын албан тушаал болон нэр;
- (3) 174.51(a)(1) болон (2)-т шаардсан удирдах ажилтан, эсхүл ажилтнуудын дараах үүрэг, хариуцлага:
 - (i) тухайн байгууллагын нэрийн өмнөөс Дарга, эсхүл ИНЕГ-тай шууд харьцах тэдний хариуцсан асуудал;
 - (ii) аюулгүй байдлын удирдлагын үүрэг хариуцлага;
- (4) 174.51(a)(1) болон (2)-т шаардсан удирдах ажилтан, эсхүл ажилтнуудын хариуцлагын шугаман хамаарлыг харуулсан байгууллагын бүтцийн зураг;
- (5) энэ зүйлийн (a)(7)(i)-д заасан цаг уурын албанд ажиллах тухайн байгууллагын ажилтнуудын бүтцийн дэлгэрэнгүй мэдээлэл;
- (5A) байгууллагын хүрээнд аюулгүй байдлын хариуцлагын шугаман хамаарлыг тодорхойлсон мэдээлэл;
- (6) гэрчилгээнд тусгагдсан цаг уурын үйлчилгээний жагсаалт;
- (7) дараах мэдээлэл бүхий жагсаалт:
 - (i) хүсэлт гаргагчийн үйл ажиллагаа гүйцэтгэж байгаа цаг уурын алба бүрийн байрлал;
 - (ii) хүсэлт гаргагчийн үйл ажиллагаа гүйцэтгэж байгаа, хэрэглэгчийг цаг уурын мэдээллээр шууд хангадаг байгууламж бүрийн байрлал;
 - (iii) эдгээр цаг уурын алба болон байгууламж бүрийн үзүүлдэг цаг уурын үйлчилгээ;
 - (iv) эдгээр цаг уурын үйлчилгээнд хамрагддаг нутаг дэвсгэр болон агаарын зай;

- (8) 174.59(a)(1)-ийн дагуу ангилсан хүсэлт гаргагч боловсруулан гаргадаг цаг уурын мэдээллийн дэлгэрэнгүй болон 174.59(a)(2)-ын дагуу тогтоосон мэдээллийн стандарт болон формат;
- (9) дараах зүйлд шаардсан хүсэлт гаргагчийн журам болон системийн дэлгэрэнгүй мэдээлэл:
- (i) 174.51(b) - ажилтны ур чадвар;
 - (ii) 174.53 - ажлын талбайд тавих шаардлага;
 - (iii) 174.55 - холбооны системийн шаардлага;
 - (iv) 174.57 - цаг уурын мэдээлэл цуглуулахад тавих шаардлага;
 - (v) 174.59 - цаг уурын мэдээлэл боловсруулан гаргахад тавих шаардлага;
 - (vi) 174.61 - байгууламжийн шаардлага;
 - (vii) 174.63(b) - баримт бичгийг хянах;
 - (viii) 174.65 - бататгах, хугацаат үзлэг, тест болон тохируулга хийх;
 - (ix) 174.67 - цаг уурын мэдээлэл гаргах;
 - (x) 174.69 - цаг уурын алба болон байгууламжийн төлөв байдлыг мэдэгдэх;
 - (xi) 174.71 - осол, эсхүл зөрчлийн дараа цаг уурын мэдээллийг шалгах;
 - (xii) 174.73 - доголдолтой болон алдаатай мэдээлэл;
 - (xiii) 174.75 - бүртгэлийг таньж тогтоох, цуглуулах, индексжүүлэх, хадгалах, арчлах болон устгах;
- (10) Ерөнхий зааврыг хянах, нэмэлт өөрчлөлт оруулах болон түгээх журам.
- (b) Хүсэлт гаргагчийн Ерөнхий заавар нь Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц байх ёстой.

С Бүлэг - Үйл ажиллагааны шаардлага

174.101. Байнгын хэрэгжилт

НЦУУ-ний байгууллагын гэрчилгээ эзэмшигч нь дараах шаардлагыг хангасан байна:

- (1) Ерөнхий зааварт заасан цаг уурын алба бүрд, тухайн зааврын нэгээс доошгүй хүчинтэй, бүрэн хувийг хадгалах;
- (2) Ерөнхий зааварт дэлгэрэнгүй заасан бүх журам болон системийг дагаж мөрдөх;
- (3) Ерөнхий зааврын холбогдох бүлгийг шаардлагатай ажилтан ажил үүргээ гүйцэтгэхдээ ашиглах боломжтой байлгах;
- (4) энэ Дүрмийн дагуу гэрчилгээжүүлэлтэд тогтоосон В Бүлгийн шаардлага болон стандартыг байнга хангах;
- (5) САА24174/01 маягтад шаардсан үйлчилгээний хаяг, утас, эсхүл факсын дугаарын аливаа өөрчлөлтийг өөрчлөлт оруулснаас 28 хоногийн дотор Даргад мэдэгдэх.

174.103. Үйл ажиллагааны заавар

НЦУУ-ний байгууллагын гэрчилгээ эзэмшигч нь Ерөнхий зааварт заасан цаг уурын алба бүрийг үйл ажиллагааны заавраар хангасан байна. Үйл ажиллагааны заавар нь цаг уурын алба болон холбогдох байгууламжийн ажиллагаа болон техник үйлчилгээний журмыг тогтоох ба дараах жагсаалтыг багтаасан байна:

- (1) хангаж байгаа цаг уурын мэдээлэл болон үзүүлж байгаа цаг уурын үйлчилгээ;
- (2) байгууламжид тавих үйл ажиллагааны хүлээн зөвшөөрөгдөх минимум үзүүлэлт болон стандарт;
- (3) шаардлагатай минимум цаг уурын оролтын мэдээлэл;
- (4) боловсруулан гаргадаг цаг уурын мэдээлэл, үзүүлдэг цаг уурын үйлчилгээний гүйцэтгэлийн болон чанарын минимум түвшин;
- (5) энэ хэсгийн (4)-т заасан минимум түвшнийг хэмжихэд шаардлагатай тестийн төхөөрөмж болон систем;
- (6) цаг уурын мэдээллийг гаргахад заавал мөрдөх шаардлагатай шалгалтын журам.

174.105. Хүчингүй

174.107. Гэрчилгээ эзэмшигчид тавих хязгаарлалт

НЦУУ-ний байгууллагын гэрчилгээ эзэмшигч нь дараах үйл ажиллагааг гүйцэтгэхгүй:

- (1) тухайн цаг уурын мэдээг гаргахад шаардлагатай цаг уурын оролтын мэдээлэл байхгүй тохиолдолд, цаг уурын мэдээллээр хангах; эсхүл
- (2) тухайн цаг уурын алба, эсхүл байгууламжийн үйл ажиллагааны гүйцэтгэл нь холбогдох шаардлага хангаагүй тохиолдолд, цаг уурын мэдээллээр хангах; эсхүл
- (3) тухайн цаг уурын мэдээлэлтэй холбоотой цогц байдлыг хангах систем бүрэн гүйцэд ажиллаагүй тохиолдолд цаг уурын мэдээллээр хангах; эсхүл
- (4) тухайн цаг уурын мэдээлэлтэй холбоотой шаардлагатай баталгаажуулалт, үзлэг, тест, эсхүл тохируулгыг гүйцэд хийгээгүй тохиолдолд цаг уурын мэдээллээр хангах; эсхүл
- (5) тухайн цаг уурын мэдээллийн үнэн зөв байдалд эргэлзэх аливаа шалтгаан байгаа тохиолдолд цаг уурын мэдээллээр хангах.

174.109. Гэрчилгээ эзэмшигч байгууллагын өөрчлөлт

(a) НЦУУ-ний байгууллагын гэрчилгээ эзэмшигч нь Ерөнхий зааврын нэмэлт өөрчлөлтийг тухайн байгууллагын хүчинтэй тодорхойлолт болон үзүүлж байгаа цаг уурын үйлчилгээ хэвээр хадгалагдаж байхаар хийсэн болохыг бататгах үүрэгтэй.

(b) Гэрчилгээ эзэмшигч нь Ерөнхий заавартаа оруулсан нэмэлт өөрчлөлтийг энэ Дүрмийн холбогдох шаардлагад нийцэж байгаа болон тухайн зааварт заасан нэмэлт өөрчлөлт оруулах журмыг дагаж мөрдөж байгааг бататгах үүрэгтэй.

(c) Гэрчилгээ эзэмшигч нь Ерөнхий заавартаа нэмэлт өөрчлөлт оруулсан даруйд тухайн зааврын нэмэлт өөрчлөлтийн хувийг Даргын хэрэгцээнд зориулж цаг алдалгүй хүргүүлэх үүрэгтэй.

(d) Гэрчилгээ эзэмшигч нь дараах өөрчлөлтийг хийхээс өмнө Даргын зөвшөөрлийг урьдчилан авах шаардлагатай:

- (1) Гүйцэтгэх захирал;
- (2) нэр заагдсан удирдах ажилтнууд;
- (3) гэрчилгээ эзэмшигчийн үзүүлж байгаа цаг уурын үйлчилгээ;
- (4) гэрчилгээ эзэмшигчийн үзүүлж байгаа цаг уурын үйлчилгээнд хамрагддаг нутаг дэвсгэр болон агаарын зай;
- (5) аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцоо, хэрэв тухайн өөрчлөлт нь нөлөө бүхий өөрчлөлт бол.

(e) Энэ зүйлийн (d)-д заасан өөрчлөлтийг хийж байх үед, эсхүл хийсний дараа тухайн гэрчилгээ эзэмшигчийн дагаж мөрдөх нөхцөлийг Дарга тогтоож болно.

(f) Гэрчилгээ эзэмшигч нь энэ зүйлийн (e)-гийн дагуу Даргын тогтоосон нөхцөлийг дагаж мөрдөх үүрэгтэй.

(g) Хэрэв энэ зүйлд заасан өөрчлөлт нь гэрчилгээнд нэмэлт өөрчлөлт оруулахыг шаардаж байгаа бол гэрчилгээ эзэмшигч нь гэрчилгээнд тухайн өөрчлөлтийг баталгаажуулсан тэмдэглэл хийлгэхээр Даргад цаг алдалгүй хүргүүлэх үүрэгтэй.

(h) Нисэхийн аюулгүй байдлын ашиг сонирхолд шаардлагатай гэж Даргын үзсэн нэмэлт өөрчлөлтийг гэрчилгээ эзэмшигч Ерөнхий заавартаа оруулах үүрэгтэй.

D Бүлэг - Шилжилтийн зохицуулалт

174.151. НЦУУ-ний байгууллагын гэрчилгээ эзэмшигчийн шилжилт

(a) Энэ зүйл нь дараах этгээдэд хамаарна:

- (1) НЦУУ-ний байгууллагын гэрчилгээ эзэмшигч;
- (2) НЦУУ-ний байгууллагын гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч.

(b) Энэ зүйлд хамаарах байгууллага нь энэ зүйлийн (e)(2)-ын дагуу тогтоосон хэрэгжүүлэлтийн хугацаанаас өмнө дараах заалтыг мөрдөхгүй байж болно:

- (1) 174.51(a)(2)(ii), хэрэв байгууллага нь аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцоо хариуцсан удирдах ажилтны оронд дотоод чанар баталгаажуулалт хариуцсан удирдах ажилтантай бол;
- (2) 174.77, хэрэв байгууллага нь аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцоог бий болгож, хэрэгжүүлэх болон мөрдөхийн оронд, 174.153-ыг хангасан дотоод чанар баталгаажуулалтын тогтолцоог бүрдүүлсэн бол;
- (3) 174.79(a)(1A)(i);
- (4) 174.79(a)(3)(ii);
- (5) 174.79(a)(5A).

(c) ЦУУ-ний байгууллагын гэрчилгээ эзэмшигч болон НЦУУ-ний байгууллагын гэрчилгээ эзэмших хүсэлт гаргагч нь гүйцэд бөглөсөн САА маягт болон хэрэгжүүлэлтийн төлөвлөгөөг 2020 оны 2 сарын 1-нээс өмнө Даргад хүргүүлэх үүрэгтэй.

(d) Энэ зүйлийн (c)-д заасан хэрэгжүүлэлтийн төлөвлөгөө нь дараах шаардлага хангасан байх ёстой:

- (1) аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцооны хэрэгжүүлэлтийн санал болгосон хугацааг багтаасан байх;
- (2) тухайн байгууллага 174.77-гийн дагуу шаардсан аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцоог хэрхэн хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөг дүрслэн харуулсан байх.

(e) Хэрэв хүлээн зөвшөөрөхүйц бол Дарга:

- (1) тухайн байгууллагын хэрэгжүүлэлтийн төлөвлөгөөг батална;
- (2) аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцооны хэрэгжүүлэлтийн хугацааг тогтооно.

(f) Энэ зүйлийн (e)(2)-ын дагуу огноог тогтоохдоо Дарга дараах нөхцөлийг тооцох үүрэгтэй:

- (1) тухайн байгууллагын хүчин чадал;
- (2) тухайн байгууллагын төвөгшил;
- (3) тухайн байгууллагын үйл ажиллагаанд оршиж байгаа эрсдэл;
- (4) гэрчилгээг сунгах хугацаа;
- (5) тухайн байгууллага, эсхүл ИНЕГ, эсхүл хоёуланд нь хамаарах эх үүсвэр, эсхүл хуваарийн нөлөө;
- (6) хэрэгжүүлэлтийн огноо нь 2021 оны 2 сарын 1-нээс хойш байж болохгүй.

(g) Энэ зүйлийн (a)(1)-ийн дагуу НЦУУ-ний байгууллагын гэрчилгээ эзэмшигч нь гэрчилгээ сунгуулах хүсэлтэд хэрэгжүүлэлтийн төлөвлөгөөг хавсаргахгүй байж болно.

(h) Энэ зүйл нь 2021 оны 2 сарын 1-нд хүчингүй болно.

174.153. НЦУУ-ний байгууллагын гэрчилгээ эзэмшигчийн шилжилтийн дотоод чанар баталгаажуулалт

(a) Энэ Дүрмээр шаардсан журам нь дүрмийн шаардлага хангасан ба тухайн байгууллага түүнийг хэрэгжүүлж байгааг бататгах зорилгоор 174.151(b)(1)(ii)-т шаардсан дотоод чанар баталгаажуулалтын тогтолцоог бүрдүүлэх үүрэгтэй.

(b) Дотоод чанар баталгаажуулалт хариуцсан удирдах ажилтан нь цаг уурын мэдээллийн таарц, нарийвчлал болон тухайн цагт тохирсон байх байдалд нөлөөлөх асуудлаар Гүйцэтгэх захиралтай шууд харьцах эрхтэй байна.

(c) Энэ зүйл нь 2021 оны 2 сарын 1-нд хүчингүй болно.

--oOo--